

Berlinezul vesel – Autor necunoscut

În apropierea mării metropole, Chicago, există multe localități mici, în care se locuiește mai liniștit decât în orașul enorm cu activitate agitată. Într-un astfel de orășel liniștit și în plus și frumos, ne conduce povestirea noastră.

Într-o gospodărie mare cu grădină de flori și de legume și cu pomi frumoși era o casă mică. Întreaga așezare nu dovedea numai hărnicie și dragoste pentru ordine, ci și bunul gust al proprietarului. Totul făcea o impresie binefăcătoare. Este dis-de-dimineată și câte unul care trece pe alături pare să asculte uimit că la ceasul acesta deja răsună cântat din casă. Sunt cuvinte germane, o cunoscută cântare de laudă spre slava și onoarea lui Dumnezeu. Dacă ar putea să vadă cântărețul, ar fi și mai uimiți, căci este un domn mai în vârstă, cu păr alb și barbă. După cum am aflat mai târziu, este obiceiul său, în ciuda vârstei înaintate, să se scoale devreme și, înainte să se ducă la treabă, să realizeze câteva lucrări în casă și în grădină. Soția sa rămâne culcată până când este trezită de o cântare a soțului ei, căruia îi fusese dat de Dumnezeu un glas bun, melodios. După aceea, soții luau împreună micul dejun, citeau un pasaj din Cuvântul lui Dumnezeu și se rugau, iar apoi mergea fiecare la treaba sa. Ziua se încheia în felul cum începuse.

În ce fel mă cunoscusem eu cu fericitul domn vârstnic, bucuros să cânte, un originar din Berlin, nu contează. Împreună cu un prieten am putut să fac într-o seară o vizită în casa lui. Am fost primiți cordial de către respectabila pereche, care tocmai era pe cale, după obiceiul ei, să-și citească pasajul din Biblie. După aceea am discutat despre cele citite și curând a reieșit că ne lega laolaltă același duh și aceeași credință, că toți eram copiii aceluiași mare Dumnezeu. Pe parcursul discuției am ajuns să vorbim și despre cântat.

„Din tinerețe am cântat mult și cu plăcere”, a spus bătrânul domn. „Dar înainte erau numai cântece lumești. Dar slavă Domnului! Aici, în America, a existat o cotitură în viața mea, ca și în viața scumpei mele soții, și de atunci totul a devenit nou și în privința cântatului. Cântările lumești nu ne mai plac. Acum cântăm cu predilecție cântări spre onoarea și slava lui Dumnezeu.” Firește că eu și prietenul meu am vrut acum să știm în ce fel avusese loc întoarcerea în viața soților. La rugămintea noastră, bătrânul domn s-a declarat pregătit să ne povestească câte ceva din viața sa.

„Părinții mei locuiau în Berlin”, a început el. Ei posedau o brutărie care mergea foarte bine și o cofetărie în cea mai bună poziție a orașului și erau de-a dreptul bogați. Erau oameni respectabili. Deoarece erau mulți bani la îndemână, ei n-au avut nimic împotriva ca eu să-mi urmez dorința și să merg la universitate ca să devin inginer diplomatic. Învățam ușor. Atât caracterul meu prietenos, cât și starea materială, că mereu eram din belșug aprovizionat cu mijloace financiare, îmi aduceau mulți prieteni. Eu însumi făceam totul ca să-mi fac viața veselă. Astfel am plutit înainte, fără griji, în vârtoarea largă a lumii. Părinții mei erau, cum spuneam, oameni plăcuți și respectabili. Dar Cuvântul lui Dumnezeu era în casa noastră o carte necunoscută. Eu am cunoscut inițial Biblia numai din auzite, căci și la școală ne descurcam bine fără ea. Firește că în primii ani de școală aveam ore de religie. Dar la vârsta de zece sau doisprezece ani acestea au încetat. Deci, cu toate că nu cunoșteam Biblia, am acționat totuși într-unul conform concepției ilustrului Ecclesiast: „Și orice au dorit ochii mei nu le-am refuzat, nu mi-am oprit inima de la nici o bucurie” (Ecclesiastul 2.10), dar firește că pe lângă aceasta n-am dat atenție, că același Ecclesiast a spus într-un alt loc (Ecclesiastul 11.9): „dar să știi că, pentru toate acestea, Dumnezeu te va chema la judecată”. Dumnezeu, judecată și veșnicie îmi erau noțiuni străine. Ca și prietenii mei, nu credeam de fapt în nimic. Că exista o

carte, numită Biblia, știam, dar nu știam că această carte este de o importanță așa de mare, că este Cuvântul lui Dumnezeu. Biblia era pentru mine, pur și simplu, o carte evlavioasă.

Dar în ciuda multelor distracții și amuzamente cărora m-am dat, nu mi-am neglijat studiile, ci m-am ocupat de ele cu hărnicie și interes. Examenele le-am luat cu bine fără excepție și când, în cele din urmă, am ținut diploma în mâini, am văzut în fața mea viitorul în lumina cea mai frumoasă. În afară de studiile propriu-zise, mă ocupasem mult cu scriitori importanți și astfel mi-am agonisit o grămadă de așa-zisă înțelepciune lumească. Dacă venea vorba despre Dumnezeu și despre lucruri care priveau creștinismul, atunci îmi stăteau la dispoziție așa de multe maxime și gânduri ale scriitorilor necredincioși, încât puteam cu ele să înfrunt îndrăzneț opinii diferite. Nimeni nu putea să mă facă să mă clatin în convingerea mea. Eram, de fapt, un veritabil „tânăr berlinez”, unul cu locvacitate, care n-a fost niciodată încurcat de un răspuns, pe lângă aceasta: arogant, încrezut și plin de deșertăciune și spirit monden. Cu adâncă jenă mă gândesc astăzi înapoi, dar în același timp cu profundă mulțumire pentru harul divin, care m-a condus la singura înțelepciunea adevărată, singura care fericește inima, care este prin credința în Hristos.

Curând după terminarea studiilor mi-am căutat o tovarășă de viață de aceeași condiție ca mine, veselă, cu chef de viață ca mine și spirituală. O vedeți încă alături de mine. Este scumpa, devotata mea soție, și astăzi însuflețită de aceleași sentimente și convingeri în toate, ca mine, născută în Berlin. De aici înainte, viața ni se părea amândurora, tocmai de aceea, că merită trăită. Eram sănătoși, ne bucuram de simpatia generală și constituiam un punct central al societății bune. Bani aveam destui la dispoziție. Ce să vrem mai mult? Totuși, aveam să aflăm și noi că pe pământ nimic nu este de durată și, cum a spus Solomon, bunăstarea nu ține veșnic. Cu banii cei mulți ai părinților mei am fondat o întreprindere în România. Dar după o vreme totul s-a prăbușit. Banii erau duși și odată cu ei a dispărut și marele grup de prieteni de până atunci. Am resimțit extraordinar de amar vorba:

Când necazul mi-a bătut la porți,
Toți prietenii mei erau morți.

Doar îmi era cunoscută maxima, dar nu m-aș fi gândit niciodată că voi simți pe mine însumi adevărul ei. Totuși, așa era. Stăteam acolo singuri, părăsiți, dezamăgiți, amărați. Ce se va întâmpla? Nu știam, doar nici nu puteam pe atunci să bănuim, că aceasta era calea lui Dumnezeu cu noi, care voia să ne binecuvânteze. O anumită mângâiere ne aducea împrejurarea că familia unui inginer, pe care o cunoșteam, fusese atinsă de aceeași lovitură a sorții. Experiențele comune ne-au apropiat și am luat hotărârea să emigrăm împreună în America, pentru a ne încerca norocul dincolo. Destinația noastră era Chicago. Călătoria a decurs bine. Am ajuns teferi în Chicago și aici, până în ceasul acesta ne-a legat o prietenie sinceră. Dar foarte curând am remarcat că în îndepărtata Europă, în ceea ce privește noile noastre întreprinderi, nu construiserăm decât castele de nisip. Realitatea arăta cu totul altfel. Curând mi-a devenit limpede că nu fusesem așteptat în America, da, nici măcar nu aveau nevoie de mine și, de altfel, că nici în „Lumea Nouă” banii nu erau, pur și simplu, de cules de pe stradă, ci trebuiau câștigați cu amar. Această experiență amară avea, într-adevăr, și partea ei bună; am învățat să economisim și să ne gospodărim prudent cu mijloacele existente. Numai de-am fi învățat și practicat această înțelepciune în vechea noastră patrie! Atunci, omenește vorbind, multe s-ar fi întâmplat altfel. Dar pentru aceasta, acum era definitiv prea târziu. Însemna că trebuie să ne acomodăm cu circumstanțele. De altfel, acestea ar fi putut să fie mult mai apăsătoare. Dar bunătatea lui Dumnezeu domnea peste noi, chiar dacă noi nu ne dădeam seama. Eu am găsit o angajare bine plătită, care îmi permitea mie și alor mei un mod de trai îndestulător. Firește că deosebirea dintre mai înainte și acum era mare. Dar nici nu ne doream înapoi viața în chefuri și

petreceri de odinioară și ne descurcam bine fără teatre și sindrofii. Cauza era, fără îndoială, că toate aceste lucruri și cele asemănătoare nu putuseră să ne dea bucurie adevărată, durabilă. În afară de vizitele ocazionale la familia amintită a inginerului, nu aveam niciun fel de relații.

Într-o duminică după-amiază am făcut o plimbare. Atunci soția mea a observat o placă mare atașată pe o casă, cu inscripția:

Școala duminicală. Totul gratuit.

Ea s-a oprit.

„N-ar trebui să dăm copiilor noștri o educație religioasă, alta decât am avut noi?”, m-a întrebat ea cu privirea spre placă. „Ce folos am avut noi de acolo, că am crescut fără Dumnezeu și fără o educație creștină?! Într-adevăr nu vreau ca ei, copiii noștri, să crească la fel. Să-i trimitem totuși la o școală duminicală creștină! Sigur nu vor învăța nimic rău acolo.”

Această remarcă rezonabilă a soției mele nu mi-a plăcut deloc la început, doar era în contradicție crasă față de opiniile mele de până atunci. Dar apoi m-am simțit ca și când aș fi primit un șoc lăuntric și ceva în mine a spus: femeia aceasta are dreptate. Astfel am cedat, în sfârșit, de dragul ei și al copiilor, de fapt, împotriva convingerii mele, și am permis mergerea la școala duminicală. Și nici mai târziu n-am avut nimic împotriva ca soția mea să-i însoțească pe copii la școala duminicală și să rămână și ea acolo până la terminarea orei. Chiar și eu mergeam cu ei regulat, firește, numai până la intrare. Aici mă întorceam și mergeam la o cârciumă din apropiere, unde rămâneam până se termina școala duminicală. Odată l-am întrebat pe cârciumar ce fel de oameni erau cei de dincolo, care țineau școala duminicală și adunări creștine.

„Ah, aceștia sunt toți bigoți fanatici, evlavioși”, a fost răspunsul său disprețuitor. „Ce fac ei acolo, nu știi. La mine nu vine niciunul.”

Nu l-am întrebat pe cârciumar a doua oară. Cuvintele sale au trasat un semn gros de despărțire între clienții săi și vizitatorii aceluși loc, în care soția și copiii mei se simțeau bine. Aceasta mi-a dat totuși de gândit. Chiar mi se părea câteodată că drumul celor care îmi erau cei mai scumpi de pe pământ, începea să ia o cu totul altă direcție decât al meu.

Când într-o zi copiii au venit iarăși de la școala duminicală, unul dintre ei mi-a spus: „Învățătoarea ne-a întrebat astăzi, dacă n-am vrea să avem o inimă curățită.”

La această remarcă m-am simțit ciudat. Era ca și când o săgeată mi-ar fi străpuns inima și conștiința. Un sentiment asemănător simțisem deja ici și colo în anii trecuți. Nici nu era de mirare, deoarece ambele, inima și conștiința, erau întinate și împovărate. Cu toate că eram profund atins, am știut totuși să-mi ascund emoția și am răspuns indignat:

„Aici se termină totul! Persoana îi întreabă pe copiii nevinovați, care abia dacă au făcut un pas în viață și încă n-au făcut niciun rău, dacă vor să aibă o inimă curată. Ce absurditate, să-i neliniștească pe copii cu astfel de întrebări religioase excentrice și să le strice puțina bucurie de viață! În felul acesta vor fi buni pentru ospiciu. Începând de astăzi nu mai mergeți la școala duminicală. Vă interzic!”

Cuvintele mele au avut efectul unei bombe care explodează într-o casă pașnică. Nimeni n-a îndrăznit să răspundă vreun cuvânt, dar toată veselie s-a dus. Participarea la școala duminicală avusese o influență binefăcătoare asupra tuturor, fără a o excepta pe soția mea. Mereu se întorseseră acasă bucuroși și mulțumiți. Acum, această bucurie fusese tulburată, și anume, într-un mod brutal.

Consecința a fost o stare generală apăsătoare; fiecare își vedea liniștit de drumul său. Îmi simțeam bine nedreptatea, dar mândria și trufia mă împiedicau s-o recunosc.

Câteva săptămâni mai târziu a apărut în locuința noastră învățătoarea de la școala duminicală. Voia să se informeze din ce motiv nu mai veniseră dintr-odată vizitatorii așa de zeloși până atunci. Discuția care a urmat n-a durat mai puțin de cinci ore. Doamna și-a dat toată osteneala să mă convingă de folosul și binecuvântarea școlii duminicale, a participării la adunările creștine, ca și, mai ales, a unei vieți creștine. Dar nu i-a reușit. I-am pus întrebări sofisticate, la care a rămas datorare cu răspunsul. Când discuția în contradictoriu a luat sfârșit, mi s-a părut că sunt biruitorul unei bătălii înfocate. Doamna stătea epuizată în fotoliul ei. Apoi s-a sculat, mi-a întins mâna și a spus: „Cine nu crede este deja judecat” și a părăsit casa noastră.

Dispoziția mea de învingător se evaporase. La aceste cuvinte nu aveam niciun răspuns. Aceasta m-a lovit distrugător. Acum mă simțeam ca un învins. „Este deja judecat, este deja judecat!” răsună în urechile mele. Acest cuvânt nu m-a mai părăsit. La el s-a adăugat remarcă de atunci a copilului meu despre inima curățită. Oare nu aveam eu foarte tare nevoie de o asemenea curățire? Mi-a devenit tot mai limpede, că în această privință, la mine foarte puțin este în ordine. Oare de ce, de fapt, soția mea nu vrea deloc să vorbească despre aceste lucruri? Ea își făcea treaba ca o mamă grijulie și ca o bună gospodină, dar evita evident cu grijă să atingă problema care acum mă preocupa aproape fără încetare. Dar pe mine mă reținea din nou mândria să fac eu începutul.

Apoi s-au întâmplat următoarele:

Se apropia Anul Nou. În seara de revelion, eu și soția mea am mers la prietenii noștri, la familia inginerului, pomenită de mai multe ori. Aici ne gândeam să petrecem o așa-zisă seară agreabilă, la un pahar de grog. Dar cine va descrie uimirea noastră, când prietenul meu ne-a comunicat cu toată liniștea după o vreme scurtă, că drumul lor va fi un altul de atunci înainte. Dumnezeu i-a condus la recunoașterea păcatelor lor și a vieții lor pierdute. Totul fusese minciună, ceea ce satan, stăpânul acestei lumi, le oferise pe drumul lor privind bucuriile și distracțiile. Era hotărârea lor fermă să umble de atunci cu Dumnezeu, singurul care poate să facă un om fericit. Cu sărbătorile revelionului, practicate până acum, s-a terminat odată pentru totdeauna.

Stăteam acolo ca trăsnit. La orice altceva m-aș fi așteptat, dar numai la aceasta, nu. N-am găsit niciun cuvânt de răspuns. Berlinezul, altfel așa de prompt cu replica, a eșuat cu desăvârșire. În seara aceea n-am rămas mult timp împreună. Liniștiți și tăcuți am pornit pe drumul spre casă.

Începând de atunci m-am simțit atât de nefericit și de gol ca niciodată. Până atunci avusesem mereu obiecții față de glasul lui Dumnezeu. Acum nu mai aveam. Neliniștea mea a crescut. „Cine nu crede este deja judecat.” O, cât îmi dădea de furcă acest cuvânt! Au urmat lupte interioare grele. Forțele întunericului se foloseau de orice ca să mă țină tare în noaptea necredinței. Cum se va sfârși aceasta? În cele din urmă mi-a venit ideea: dacă este totuși adevărat că există un Dumnezeu viu și Biblia este Cuvântul Său, atunci roagă-te Lui! Așa că m-am rugat – era prima dată în viața mea -: „Dacă într-adevăr ești Dumnezeu și Isus, Nazarineanul, este Fiul Tău, fă-mă să o știu! Atunci este chiar imposibil să fie voia Ta, ca să-Ți vezi creaturile în judecată și în osânda veșnică. Descoperă-mi dacă Isus este Fiul Tău!”

Pot să spun că această rugăciune, către Dumnezeul încă necunoscut mie, venea dintr-o inimă sinceră. I-a urmat o altă luptă serioasă, o căutare fierbinte după lumină și adevăr. Deodată mi-a venit în memorie un verset, pe care îl învățasem în Berlin cu mulți ani mai înainte, la ora de religie. El suna așa: „Eu sunt calea, adevărul și viața; nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine.” [Ioan 14.6.]

Acest verset a exercitat un efect de nedescris asupra mea. Odată cu el, bucuria covârșitoare s-a întors în inima mea. Întunericul și îndoiala s-au retras din fața puterii biruitoare a acestui cuvânt minunat din gura Mântuitorului păcătoșilor. Pace adâncă mi-a umplut sufletul. Simțeam că acum, în sfârșit, am intrat pe drumul bun. „Isus este calea, adevărul și viața!” Îmi era de neînțeles cum, dintr-odată, o astfel de transformare a putut să se petreacă în mine. Trebuia să fie Duhul lui Dumnezeu, Cel care mă luminase dintr-odată în felul acesta. El Însuși mi-a îndreptat privirea spre Golgota și am înțeles ce se petrecuse pe cruce pentru mine, un păcătos întinat, pierdut. Isus murise și pentru mine și pentru păcatele mele. Isus înviase și pentru mine și trăiește, șezând la dreapta lui Dumnezeu, acolo și pentru mine.

I-am chemat pe soția mea și pe copiii în cameră, i-am îmbrățișat pe toți printre lacrimi și le-am împărtășit ce mă făcea așa de vesel și de fericit. „O viață fără Isus nu merită să fie trăită”, le-am spus printre altele. „Niciodată nu mai vreau s-o am altfel, niciodată înapoi la viața veche.”

Scumpa mea soție a găsit și ea pace în credința în marea lucrare de ispășire. Copiii noștri au experimentat același lucru. De atunci domnește adevărata veselie în casă, iar calea spre școala duminicală și adunare a fost din nou liberă. Când învățătoarea a venit data următoare la noi, invitată de noi, a putut să ia parte la fericirea noastră, la fel și scumpa familie a inginerului, care dăduse ultimul imbold pentru marea întoarcere.

Astfel a făcut Dumnezeu lucruri mari pentru noi toți și ne-a făcut în America cu adevărat bogați și fericiți. Și acum veți înțelege de ce Îi cânt cu plăcere cântările mele acestui Dumnezeu al dragostei.

Titlul original: „Der fröhliche Berliner”
din *Samenkörner* (Neue Folge 26) 1932